

II

(Sporočila)

MEDINSTITUCIONALNI SPORAZUMI

EVROPSKI PARLAMENT
SVET
EVROPSKA KOMISIJA

MEDINSTITUCIONALNI SPORAZUM

z dne 2. decembra 2013

med Evropskim parlamentom, Svetom in Komisijo o proračunski disciplini, sodelovanju v proračunskih zadevah in dobrem finančnem poslovanju

(2013/C 373/01)

EVROPSKI PARLAMENT, SVET EVROPSKE UNIJE IN EVROPSKA
KOMISIJA

(v nadaljnjem besedilu: institucije)

SO SE DOGOVORILI O NASLEDNJEM:

1. Namen tega sporazuma, sprejetega v skladu s členom 295 Pogodbe o delovanju Evropske unije (v nadaljnjem besedilu: PDEU), je izvajanje proračunske discipline in izboljšanje poteka letnega proračunskega postopka in sodelovanja med institucijami v proračunskih zadevah ter zagotovitev dobrega finančnega poslovanja.
2. Proračunska disciplina v tem sporazumu zajema vse odhodke. Sporazum je, dokler velja, zavezujoč za vse institucije.
3. Ta sporazum ne spreminja proračunskih pooblastil institucij, kakor so določena v Pogodbah, Uredbi Sveta (EU, Euratom) št. 1311/2013 ⁽¹⁾ (v nadaljnjem besedilu: Uredba o večletnem finančnem okviru) ter Uredbi (EU, Euratom) št. 966/2012 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽²⁾ (v nadaljnjem besedilu: Finančna uredba).

⁽¹⁾ Uredba Sveta (EU, Euratom) št. 1311/2013 z dne 20. decembra 2013 o večletnem finančnem okviru za obdobje 2014–2020 (UL L 347, 20.12.2013, str. 884).

⁽²⁾ Uredba (EU, Euratom) št. 966/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2012 o finančnih pravilih, ki se uporabljajo za splošni proračun Unije, in razveljavitvi Uredbe Sveta (ES, Euratom) št. 1605/2002 (UL L 298, 26.10.2012, str. 1).

4. Za vsako spremembo tega sporazuma je potrebno medsebojno soglasje vseh institucij.

5. Ta sporazum ima tri dele:

- del I vsebuje dopolnilne določbe v zvezi z večletnim finančnim okviru in določbe o posebnih instrumentih, ki niso vključeni v večletni finančni okvir,
- del II se nanaša na medinstitucionalno sodelovanje v proračunskem postopku,
- del III vsebuje določbe v zvezi z dobrim finančnim poslovanjem sredstev Unije.

6. Ta sporazum začne veljati 23. decembra 2013 ter nadomesti Medinstitucionalni sporazum z dne 17. maja 2006 med Evropskim parlamentom, Svetom in Komisijo o proračunski disciplini in dobrem finančnem poslovanju ⁽³⁾.

DEL I

VEČLETNI FINANČNI OKVIR IN POSEBNI INSTRUMENTI

A. Določbe v zvezi z večletnim finančnim okviru

7. Informacije o ukrepih, ki niso vključeni v splošni proračun Unije, in o predvidenem razvoju raznih kategorij lastnih

⁽³⁾ UL C 139, 14.6.2006, str. 1.

sredstev Unije so indikativno prikazane v ločenih razpredelnih. Te informacije se vsako leto posodobijo skupaj z dokumenti, priloženimi predlogu proračuna.

8. Institucije zaradi dobrega finančnega poslovanja v proračunskem postopku in ob sprejemanju proračuna v čim večji meri, razen v podrazdelku „Ekonomsko, socialna in teritorialna kohezija“, zagotovijo, da ostanejo na razpolago zadostne razlike do zgornjih mej raznih razdelkov večletnega finančnega okvira.

Posodobitev napovedi za odobritve plačil po letu 2020

9. Leta 2017 Komisija posodobi napovedi za odobritve plačil po letu 2020. Pri tej posodobitvi se upoštevajo vse ustrezne informacije, vključno z dejanskim izvrševanjem proračunskih odobritev za prevzem obveznosti in proračunskih odobritev plačil ter napovedi glede izvrševanja proračuna. Prav tako se upoštevajo pravila, ki so določena za zagotovitev skladnega razvoja odobritev plačil glede na razvoj odobritev za prevzem obveznosti, ter napovedi glede rasti bruto nacionalnega dohodka Unije.

B. Določbe o posebnih instrumentih, ki niso vključeni v večletni finančni okvir

Rezerva za nujno pomoč

10. Kadar Komisija meni, da je treba uporabiti sredstva iz rezerve za nujno pomoč, Evropskemu parlamentu in Svetu predlaga prenos sredstev iz rezerve v ustrezne proračunske vrstice.

Pred vsakim predlogom Komisije za prenos sredstev iz rezerve se najprej preverijo možnosti za prerazporeditev odobritev.

V primeru nesoglasja se začne postopek tristranskih pogovorov.

Prenosi sredstev iz rezerve se opravijo v skladu s Finančno uredbo.

Solidarnostni sklad Evropske unije

11. Kadar so izpolnjeni pogoji za uporabo Solidarnostnega sklada Evropske unije, kakor so določeni v ustreznem temeljnem aktu, Komisija poda predlog za njegovo uporabo. Kadar obstajajo možnosti za prerazporeditev odobritev znotraj razdelka, v katerem so potrebni dodatni odhodki, Komisija to upošteva pri pripravi potrebnega predloga, in sicer v skladu s Finančno uredbo in z uporabo ustreznega proračunskega instrumenta. Odločitev o uporabi Solidarnostnega sklada skupaj sprejmeta Evropski parla-

ment in Svet. Svet odloča s kvalificirano večino, Evropski parlament pa z večino svojih poslancev in tremi petinami oddanih glasov.

V primeru nesoglasja se začne postopek tristranskih pogovorov.

Instrument prilagodljivosti

12. Preden Komisija poda predlog za uporabo instrumenta prilagodljivosti, preveri vse možnosti za prerazporeditev odobritev znotraj razdelka, v katerem so potrebni dodatni odhodki.

V tem predlogu se določijo potrebe, ki jih je treba kriti, in znesek. Ta predlog se lahko za vsako dano proračunsko leto predstavi v proračunskem postopku.

Odločitev o uporabi instrumenta prilagodljivosti skupaj sprejmeta Evropski parlament in Svet. Svet odloča s kvalificirano večino, Evropski parlament pa z večino svojih poslancev in tremi petinami oddanih glasov.

Dogovor se doseže v okviru letnega proračunskega postopka.

Evropski sklad za prilagoditev globalizaciji

13. Kadar so izpolnjeni pogoji za uporabo Evropskega sklada za prilagoditev globalizaciji, kakor so določeni v ustreznem temeljnem aktu, Komisija poda predlog za njegovo uporabo. Odločitev o uporabi Sklada za prilagoditev globalizaciji skupaj sprejmeta Evropski parlament in Svet. Svet odloča s kvalificirano večino, Evropski parlament pa z večino svojih poslancev in tremi petinami oddanih glasov.

Hkrati ko Komisija poda svoj predlog za odločitev o uporabi Sklada za prilagoditev globalizaciji, Evropskemu parlamentu in Svetu poda tudi predlog za prenos sredstev v ustrezne proračunske vrstice.

V primeru nesoglasja se začne postopek tristranskih pogovorov.

Prenosi sredstev v zvezi s Skladom za prilagoditev globalizaciji se opravijo v skladu s Finančno uredbo.

Varnostna rezerva

14. Uporaba varnostne rezerve ali njenega dela predlaga Komisija po temeljiti preučitvi vseh drugih finančnih možnosti. Takšen predlog se lahko poda le v zvezi s predlogom spremembe proračuna ali predlogom letnega proračuna, zaradi sprejetja katerih bi bil tak predlog potreben. Komisija skupaj s predlogom za uporabo varnostne rezerve predlaga prerazporeditev večjega zneska v okviru veljavnega proračuna, če to utemeljuje preučitev Komisije.

Odločitev o uporabi varnostne rezerve skupaj sprejmeta Evropski parlament in Svet istočasno z njuno potrditvijo spremembe proračuna ali splošnega proračuna Unije, katerih sprejetje omogoča varnostna rezerva. Evropski parlament in Svet odločata v skladu s pravili glasovanja za potrditev splošnega proračuna Unije, določenimi v členu 314 PDEU.

DEL II

IZBOLJŠANJE MEDINSTITUCIONALNEGA SODELOVANJA V PRORAČUNSKIH ZADEVAH

A. Postopek medinstitucionalnega sodelovanja

15. Podrobnosti o medinstitucionalnem sodelovanju v proračunskem postopku so določene v Prilogi.

Proračunska preglednost

16. Komisija pripravi letno poročilo, ki ga priloži splošnemu proračunu Unije in v katerem so razpoložljive informacije, ki niso zaupne narave, glede:

- sredstev in obveznosti Unije, vključno s tistimi, nastalimi z najemanjem in dajanjem posojil, ki jih Unija sklepa v skladu s svojimi pristojnostmi iz Pogodb,
- prihodkov, odhodkov, sredstev in obveznosti iz Evropskega razvojnega sklada (ERS), Evropskega instrumenta za finančno stabilnost (EFSF), Evropskega mehanizma za stabilnost (EMS) in morebitnih drugih prihodnjih mehanizmov, vključno s skrbniškimi skladi,
- odhodkov, ki jih imajo države članice v okviru okrepljenega sodelovanja, če niso vključeni v splošni proračun Unije.

B. Vključitev finančnih določb v zakonodajne akte

17. Vsak zakonodajni akt o večletnem programu, sprejet po rednem zakonodajnem postopku, vsebuje določbo, v kateri zakonodajalec določi finančna sredstva programa.

Ta znesek pomeni prednostni referenčni znesek za Evropski parlament in Svet v letnem proračunskem postopku.

Evropski parlament in Svet ter Komisija, ko ta pripravi predlog proračuna, se zavezujejo, da se v celotnem obdobju trajanja zadevnega programa od tega zneska ne bodo odmaknili za več kot 10 %, razen če nastopijo nove, objektivne, dolgoročne okoliščine, za katere so navedeni izrecni in natančni razlogi, pri čemer se upoštevajo rezultati izvajanja programa, zlasti na podlagi ocen. Vsako povečanje na podlagi take spremembe ostane pod obstoječo zgornjo

mejo zadevnega razdelka, brez poseganja v uporabo instrumentov, navedenih v Uredbi o večletnem finančnem okviru in tem sporazumu.

Ta točka se ne uporablja niti za odobritve za kohezijo, ki se sprejemajo v rednem zakonodajnem postopku in jih države članice vnaprej dodelijo ter zajemajo finančna sredstva za celotno trajanje programa, niti za obsežne projekte iz člena 16 Uredbe o večletnem finančnem okviru.

18. Zakonodajni akti o večletnih programih, za katere se ne uporablja redni zakonodajni postopek, ne vsebujejo „predvidoma potrebnega zneska“.

Če želi Svet vključiti finančni referenčni znesek, se ta znesek upošteva kot izraz volje zakonodajalca in ne vpliva na pooblastila Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi s proračunom, opredeljena v PDEU. Določba v zvezi s tem se vključi v vse zakonodajne akte, ki vsebujejo tak finančni referenčni znesek.

Če je o zadevnem finančnem referenčnem znesku doseženo soglasje v usklajevalnem postopku iz Skupne izjave Evropskega parlamenta, Sveta in Komisije z dne 4. marca 1975 ⁽¹⁾, se ta znesek upošteva kot referenčni znesek v smislu točke 17 tega sporazuma.

C. Odhodki v zvezi s sporazumi o ribištvu

19. Za odhodke za sporazume o ribištvu se uporabljajo naslednja posebna pravila:

Komisija se zavezuje, da bo Evropski parlament redno obveščala o pripravah in poteku pogajanj, vključno z njihovimi proračunskimi posledicami.

Institucije se zavezujejo, da bodo v zakonodajnem postopku v zvezi s sporazumi o ribištvu storile vse, kar je v njihovi moči, da se vsi postopki izvedejo čim hitreje.

Zneski, določeni v proračunu za nove sporazume o ribištvu ali obnovitev sporazumov o ribištvu, ki začnejo veljati po 1. januarju zadevnega proračunskega leta, se vključijo v rezervo.

Če se izkaže, da odobritve v zvezi s sporazumi o ribištvu (vključno z rezervo) ne zadostujejo, Komisija Evropskemu parlamentu in Svetu predloži potrebne informacije za izmenjavo mnenj preko tristranskih pogovorov, po možnosti v poenostavljeni obliki, o vzrokih za take razmere in ukrepi, ki bodo morda sprejeti po ustaljenih postopkih. Po potrebi Komisija predlaga ustrezne ukrepe.

⁽¹⁾ UL C 89, 22.4.1975, str. 1.

Vsako četrletje Komisija Evropskemu parlamentu in Svetu predloži podrobne informacije o izvajanju veljavnih sporazumov o ribištvu in finančno napoved za preostanek leta.

20. Ob upoštevanju pristojnosti Evropskega parlamenta na področju sporazumov o ribištvu, ter v skladu s točkama 25 in 26 Okvirnega sporazuma o odnosih med Evropskim parlamentom in Evropsko komisijo⁽¹⁾ se predstavniki Evropskega parlamenta s statusom opazovalcev lahko udeležujejo dvo- in večstranskih pogajalskih konferenc o mednarodnih sporazumih o ribištvu.
21. Brez poseganja v ustreznih postopek, ki ureja pogajanje o sporazumih o ribištvu, se Evropski parlament in Svet zavezuje, da bosta v okviru proračunskega sodelovanja pravočasno dosegla dogovor o ustreznem financiranju sporazumov o ribištvu.

D. Odhodki v zvezi z rezervo za krizne razmere v kmetijstvu

22. Odobritve v zvezi z rezervo za krizne razmere v kmetijstvu iz člena 25 Uredbe (EU) št. 1306/2013 Evropskega parlamenta in Sveta⁽²⁾, se neposredno vnesejo v splošni proračun Unije. Vsi zneski rezerve, ki niso bili dani na razpolago za krizne ukrepe, se povrnejo med neposredna plačila.

Odhodki, povezani s kriznimi ukrepi, nastali med 16. oktobrom in koncem proračunskega leta, se lahko financirajo iz rezerve za naslednje proračunsko leto v skladu z zahtevami iz tretjega odstavka.

Če Komisija meni, da je treba v skladu z ustreznim zakonodajnim aktom uporabiti sredstva iz rezerve, Evropskemu parlamentu in Svetu poda predlog za prenos sredstev iz rezerve v proračunske vrstice, iz katerih se financirajo ukrepi, za katere meni, da so potrebni. Preden Komisija predlaga prenos sredstev iz rezerve, je treba preveriti možnosti za prerazporeditev odobritev.

Prenosi sredstev iz rezerve se opravijo v skladu s Finančno uredbo.

V primeru nesoglasja se začne postopek tristranskih pogo-
vorov.

E. Financiranje skupne zunanje in varnostne politike (SZVP)

23. Skupni znesek operativnih odhodkov SZVP se v celoti vključi v eno proračunsko poglavje z naslovom „SZVP“. Ta znesek zajema dejanske predvidljive potrebe, ocenjene

pri pripravi predloga proračuna na podlagi napovedi, ki jih vsako leto pripravi visoki predstavnik Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko (v nadaljnjem besedilu: visoki predstavnik), ter razumen znesek za nepredvidene ukrepe. V rezervo se ne sme vključiti nobenih sredstev.

24. V zvezi z odhodki za SZVP, ki v skladu s členom 41 Pogodbe o Evropski uniji bremenijo splošni proračun Unije, si institucije v spravnem odboru prizadevajo na podlagi predloga proračuna, ki ga pripravi Komisija, vsako leto doseči dogovor o znesku odhodkov iz poslovanja v breme splošnega proračuna Unije in o razdelitvi tega zneska med člene proračunskega poglavja o SZVP, predlagane v četrtem odstavku te točke. Če dogovor ni dosežen, se razume, da Evropski parlament in Svet v proračun vključita znesek iz prejšnjega proračuna ali znesek iz predloga proračuna, in sicer tistega, ki je nižji.

Skupni znesek odhodkov iz poslovanja SZVP se razdeli med člene proračunskega poglavja o SZVP, kakor so predlagani v četrtem odstavku. Vsak člen zajema že sprejete instrumente, instrumente, ki so predvideni, a še niso bili sprejeti, in vse druge prihodnje, torej nepredvidene, instrumente, ki jih sprejme Svet v zadevnem proračunskem letu.

Ker je Komisija v skladu s Finančno uredbo pooblaščen, da samostojno prenaša odobritve med členi znotraj proračunskega poglavja o SZVP, se tako zagotovi prilagodljivost, ki se šteje za potrebno za hitro izvedbo ukrepov SZVP. Če znesek proračunskega poglavja o SZVP v proračunskem letu ne zadostuje za kritje potrebnih odhodkov, si Evropski parlament in Svet prednostno prizadevata najti rešitev, in sicer na predlog Komisije ter ob upoštevanju člena 3 Uredbe o večletnem finančnem okviru in točke 10 tega sporazuma.

V okviru proračunskega poglavja o SZVP se členi, v katere se vključijo ukrepi SZVP, lahko glasijo:

- posamezne večje misije iz člena 49(1)(g) Finančne uredbe,
- operacije za krizno upravljanje, preprečevanje in reševanje sporov ter stabilizacija, ter spremljanje in izvajanje mirovnih in varnostnih procesov,
- neširjenje orožja in razoroževanje,
- nujni ukrepi,
- pripravljalni in nadaljnji ukrepi,
- posebni predstavniki Evropske unije.

⁽¹⁾ UL L 304, 20.11.2010, str. 47.

⁽²⁾ Uredba (EU) št. 1306/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o financiranju, upravljanju in spremljanju skupne kmetijske politike (UL L 347, 20.12.2013, str. 549).

25. Vsako leto se visoki predstavnik posvetuje z Evropskim parlamentom o dokumentu za prihodnost, ki se pošlje do 15. junija zadevnega leta ter določa glavne vidike in osnovne usmeritve SZVP, vključno s finančnimi posledicami za splošni proračun Unije, ter oceno ukrepov, začelih v letu $n - 1$, in oceno usklajevanja in dopolnjevanja SZVP z drugimi zunanjimi finančnimi instrumenti Unije. Poleg tega visoki predstavnik v okviru rednega političnega dialoga o SZVP Evropski parlament redno obvešča vsako leto na vsaj petih skupnih posvetovanjih, dogovorjenih najpozneje v spravnem odboru. Udeležbo na teh posvetovanjih določita Evropski parlament oziroma Svet, pri čemer upoštevata namen in vrsto izmenjanih informacij na teh posvetovanjih.

Komisija je povabljena, da se teh posvetovanj udeleži.

Če Svet sprejme sklep na področju SZVP, ki ima za posledico odhodke, visoki predstavnik Evropskemu parlamentu takoj, v vsakem primeru pa najpozneje v petih delovnih dneh po sprejetju tega sklepa, pošlje oceno predvidenih stroškov (v nadaljnjem besedilu: ocena finančnih posledic), zlasti stroškov v zvezi s časovnim okvirom, zaposlenim osebjem, uporabo prostorov in druge infrastrukture, prevoznimi sredstvi, zahtevami po usposabljanju ter varnostno ureditvijo.

Vsako četrletje Komisija Evropski parlament in Svet obvesti o izvajanju ukrepov SZVP in finančnih napovedih za preostanek proračunskega leta.

F. Vključenost institucij pri vprašanih razvojne politike in Evropskem razvojnem skladu

26. Komisija vzpostavi neformalen dialog z Evropskim parlamentom o vprašanih razvojne politike ne glede na njihov vir financiranja. Nadzor Evropskega parlamenta nad Evropskim razvojnim skladom (ERS) se bo prostovoljno uskladil s pravico do nadzora, ki obstaja v okviru splošnega proračuna Unije, natančneje v zvezi z instrumentom za razvojno sodelovanje, in sicer v skladu s podrobno ureditvijo, ki se določi v okviru neformalnega dialoga.

Evropski parlament in Svet sta seznanjena, da namerava Komisija predlagati vključitev ERS v proračun od leta 2021, da bi med drugim okrepili demokratični nadzor nad razvojno politiko.

G. Sodelovanje institucij v proračunskem postopku v zvezi z upravnimi odhodki

27. Prihranki, ustvarjeni z zgornjo mejo razdelka 5 iz Priloge k Uredbi o večletnem finančnem okviru, se sorazmerno porazdelijo med vse institucije in druge organe Unije glede na njihov delež njihovih upravnih proračunov.

Od vsake institucije, organa ali agencije se pričakuje, da v okviru letnega proračunskega postopka predloži ocene odhodkov v skladu z usmeritvami iz prvega odstavka.

Da bi preprečili nastanek dodatne zmogljivosti s podaljšanjem delovnega časa na 40 ur na teden, Evropski parlament, Svet in Komisija soglašajo, da se v skladu s kadrovskim načrtom z dne 1. januarja 2013 ⁽¹⁾ število osebja postopoma zmanjša za 5 %. To zmanjšanje bi moralo veljati za vse institucije, organe in agencije, izvesti pa bi ga bilo treba med letoma 2013 in 2017. To zmanjšanje ne posega v pravice Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi s proračunom.

DEL III

DOBRO FINANČNO POSLOVODENJE SREDSTEV UNIJE

A. Skupno upravljanje

28. Komisija Evropskemu parlamentu, Svetu in Računskemu sodišču na njihovo zahtevo zagotovi vse informacije in dokumentacijo v zvezi s sredstvi Unije, porabljenimi v okviru mednarodnih organizacij, ki jih pridobijo na podlagi dogovorov o preverjanju, sklenjenih s temi organizacijami, in se štejejo za potrebne za izvajanje pristojnosti Evropskega parlamenta, Sveta ali Računskega sodišča v skladu s PDEU.

Ocenjevalno poročilo

29. Komisija v ocenjevalnem poročilu iz člena 318 PDEU razlikuje med notranjimi politikami, osredotočenimi na strategijo Evropa 2020, in zunanjimi politikami, pri oceni financ Unije na podlagi doseženih rezultatov pa uporabi več informacij o poslovanju, vključno z rezultati revizij poslovanja.

Finančno načrtovanje

30. Komisija dvakrat letno, in sicer prvič aprila ali maja (skupaj z dokumenti, priloženimi predlogu proračuna) in drugič decembra ali januarja (po sprejetju splošnega proračuna Unije), predloži celotno finančno načrtovanje za razdelke 1 (razen podrazdelka „Ekonomska, socialna in teritorialna kohezija“), 2 (le za okolje in ribištvo), 3 in 4 večletnega finančnega okvira. V tem načrtovanju, razdeljenem po razdelkih, področjih politik in proračunskih vrsticah, bi bilo treba opredeliti:

(a) veljavno zakonodajo, pri kateri je treba razlikovati med večletnimi programi in letnimi ukrepi:

— za večletne programe bi morala Komisija navesti postopek, po katerem so bili ti sprejeti (redni ali posebni zakonodajni postopek), njihovo trajanje, skupna finančna sredstva in delež, dodeljen za upravne odhodke,

⁽¹⁾ Svet in Komisija sta že izvedla prvo zmanjšanje 1 % osebja v skladu s svojim kadrovskim načrtom z dne 1. januarja 2013.

— za letne ukrepe (v zvezi s pilotnimi projekti, pripravljanimi ukrepi in agencijami) in ukrepe, ki se financirajo v okviru pooblastil Komisije, bi morala Komisija navesti večletne ocene in razlike, ki ostanejo do odobrenih zgornjih mej iz Delegirane uredbe Komisije (EU) št. 1268/2012 ⁽¹⁾;

(b) zakonodajne predloge v postopku sprejemanja: predloge Komisije v obravnavi, z najnovejšo posodobitvijo.

Komisija bi morala preučiti načine za navzkrižno sklicevanje med finančnim načrtovanjem in svojim zakonodajnim programom, da se zagotovijo natančnejše in zanesljivejše napovedi. Komisija bi morala za vsak zakonodajni predlog navesti, ali je vključen v program za april ali v program za december. Evropski parlament in Svet bi bilo treba obvestiti zlasti o:

(a) vseh sprejetih novih zakonodajnih aktih in vseh predstavljenih predlogih v obravnavi, ki niso vključeni v program za april ali program za december (z ustreznimi zneski);

(b) zakonodaji, predvideni v letnem zakonodajnem delovnem programu Komisije, z navedbo, ali je verjetno, da bodo ukrepi imeli finančni vpliv.

Kadar koli je to potrebno bi morala Komisija navesti, kako se načrtovanje spremeni zaradi novih zakonodajnih predlogov.

B. Agencije in Evropske šole

31. Komisija bi morala pred predstavitvijo predloga za ustanovitev nove agencije pripraviti temeljito, celovito in objektivno oceno učinka, pri kateri bi med drugim upoštevala kritično maso osebja in pristojnosti, vidike stroškovne učinkovitosti, subsidiarnost in sorazmernost, vpliv na nacionalne dejavnosti in na dejavnosti Unije ter proračunske posledice za zadevni razdelek odhodkov. Na podlagi teh informacij in brez poseganja v zakonodajne postopke, ki urejajo ustanovitev te agencije, se Evropski parlament in Svet v okviru proračunskega sodelovanja zavezuje, da bosta pravočasno dosegla dogovor o financiranju predlagane agencije.

⁽¹⁾ Delegirana uredba Komisije (EU) št. 1268/2012 z dne 29. oktobra 2012 o pravilih uporabe Uredbe (EU, Euratom) št. 966/2012 Evropskega parlamenta in Sveta o finančnih pravilih, ki se uporabljajo za splošni proračun Unije (UL L 362, 31.12.2012, str. 1).

Uporablja se naslednji postopek:

— prvič, Komisija sistematično predstavi vsak predlog za ustanovitev nove agencije na prvih tristranskih pogovorih po sprejetju njenega predloga, skupaj z oceno finančnih posledic, priloženo osnutku pravnega akta, v katerem se predlaga ustanovitev agencije, in predstavi posledice tega pravnega akta za preostanek obdobja finančnega načrtovanja,

— drugič, Komisija med zakonodajnim postopkom pomaga zakonodajalcu pri oceni finančnih posledic predlaganih sprememb. Te finančne posledice bi bilo treba obravnavati na zadevnih zakonodajnih tristranskih pogovorih,

— tretjič, Komisija pred zaključkom zakonodajnega procesa predloži posodobljeno oceno finančnih posledic, v kateri upošteva morebitne spremembe zakonodajalca; ta dokončna ocena finančnih posledic se uvrsti na dnevni red zadnjih zakonodajnih tristranskih pogovorov, formalno pa jo potrди zakonodajalec. Uvrsti se tudi na dnevni red naslednjih tristranskih pogovorov v zvezi s proračunom (v nujnih primerih v poenostavljeni obliki), da bi se dosegel dogovor o financiranju,

— četrtoč, dogovor, dosežen na tristranskih pogovorih, ki upošteva proračunsko oceno Komisije glede vsebine zakonodajnega procesa, se potrди s skupno izjavo. Ta dogovor potrđita Evropski parlament in Svet, vsak v skladu s svojim poslovnikom.

Enak postopek bi bilo treba uporabiti za vse spremembe pravnega akta v zvezi z agencijo, ki bi imele vpliv na sredstva zadevne agencije.

Če se naloge agencije bistveno spremenijo, ne da bi se spremenil pravni akt o ustanovitvi zadevne agencije, Komisija o tem obvesti Evropski parlament in Svet, in sicer s popravljeno oceno finančnih posledic, tako da Evropskemu parlamentu in Svetu omogoči, da bi pravočasno dosegla dogovor o financiranju agencije.

32. Pri proračunskem postopku bi bilo treba ustrezno upoštevati zadevne določbe iz skupnega pristopa, priloženega Skupni izjavi Evropskega parlamenta, Sveta Evropske unije in Evropske komisije o decentraliziranih agencijah, ki je bila podpisana 19. julija 2012.

33. Ko svet guvernerjev predvidi ustanovitev nove evropske šole, se za oceno posledic za splošni proračun Unije smiselno uporabi podoben postopek.

V Bruslju, 9. decembra 2013

Za Svet
Predsednik
J. BERNATONIS

Za Komisijo
J. LEWANDOWSKI
Član Komisije

V Strasbourgu, 10. decembra 2013

Za Evropski parlament
Predsednik
M. SCHULZ

PRILOGA

Medinstitucionalno sodelovanje v proračunskem postopku**Del A. Časovni razpored proračunskega postopka**

1. Institucije se vsako leto pred začetkom proračunskega postopka pravočasno in v skladu z obstoječo prakso dogovorijo o pragmatičnem časovnem razporedu.

Del B. Prednostne naloge v proračunskem postopku

2. Pravočasno, preden Komisija sprejme predlog proračuna, se skličejo tristranski pogovori zaradi razprave o možnih prednostnih nalogah proračuna za prihodnje proračunsko leto.

Del C. Priprava predloga proračuna in posodabljanje ocen

3. Institucije, razen Komisije, so pozvane, da sprejmejo svoje ocene prihodkov in odhodkov do konca marca.
4. Komisija vsako leto predstavi predlog proračuna, ki prikazuje dejanske potrebe Unije po financiranju.

Pri tem upošteva:

- (a) napovedi v zvezi s strukturnima skladoma, ki jih predložijo države članice;
 - (b) sposobnost za porabo odobritev, pri čemer si prizadeva ohraniti natančno razmerje med odobritvami za prevzem obveznosti in odobritvami plačil;
 - (c) možnosti za začetek novih politik s pilotnimi projekti, novimi pripravljalnimi ukrepi, ali obema, ali za nadaljevanje večletnih ukrepov, ki se končujejo, ko oceni, ali je mogoče zagotoviti temeljni akt v smislu Finančne uredbe (opredelitev temeljnega akta, nujnost temeljnega akta za izvrševanje in izjeme);
 - (d) potrebo po zagotovitvi, da je vsaka sprememba odhodkov glede na prejšnje leto v skladu z omejitvami v okviru proračunske discipline.
5. Institucije se čim bolj izogibajo temu, da bi v proračun vključevale postavke, pri katerih so zneski odhodkov iz poslovanja nepomembni.
 6. Evropski parlament in Svet se tudi zavezujeta, da bosta upoštevala oceno možnosti za izvrševanje proračuna, ki jo pripravi Komisija v svojih predlogih in v zvezi z izvrševanjem tekočega proračuna.
 7. Evropski parlament in Svet se v interesu dobrega finančnega poslovanja ter zaradi učinka večjih sprememb naslovov in poglavij proračunske nomenklature na obveznosti služb Komisije glede poročanja o poslovanju, zavezujeta, da se bosta v spravnem postopku o vseh večjih spremembah posvetovala s Komisijo.
 8. Evropski parlament in Svet se v interesu lojalnega in dobrega institucionalnega sodelovanja zavezujeta, da bosta v celotnem proračunskem postopku, še zlasti pa v spravnem obdobju, vzdrževala redne in dejavne stike na vseh ravneh s pomočjo njunih pogajalcev. Evropski parlament in Svet se zavezujeta, da bosta zagotavljala pravočasno in redno medsebojno izmenjavo ustreznih informacij in dokumentov tako na uradni kot neuradni ravni ter da bosta v sodelovanju s Komisijo v spravnem obdobju po potrebi organizirala tehnične ali neuradne sestanke. Komisija Evropskemu parlamentu in Svetu zagotavlja pravočasen in enakopraven dostop do informacij in dokumentov.
 9. V skladu s členom 314(2) PDEU lahko Komisija do sklica pravnega odbora po potrebi spremeni predlog proračuna, vključno s pisnim predlogom spremembe o posodobitvi ocene odhodkov za kmetijstvo. Komisija informacije o posodobitvah predloži v vednost Evropskemu parlamentu in Svetu, takoj ko so na razpolago. Evropskemu parlamentu in Svetu predloži vse ustrezno utemeljene razloge, ki jih zahtevata.

Del D. Proračunski postopek pred spravnim postopkom

10. Pred obravnavo v Svetu se pravočasno skliče tristranske pogovore, da lahko institucije izmenjajo mnenja o predlogu proračuna.
11. Da bi lahko Komisija pravočasno ocenila izvedljivost sprememb, ki sta jih predvidela Evropski parlament in Svet in zaradi katerih bi se začeli novi ali podaljšali obstoječi pripravljalni ukrepi ali pilotni projekti, Evropski parlament in Svet Komisijo obvestita o svojih namerah v zvezi s tem, tako da se lahko o njih prvič razpravlja že na teh tristranskih pogovorih.
12. Pred glasovanjem na plenarnem zasedanju Evropskega parlamenta se lahko skličejo tristranski pogovori.

Del E. Spravni postopek

13. Če Evropski parlament sprejme spremembe k stališču Sveta, se predsednik Sveta na istem plenarnem zasedanju seznanji z razlikami med stališčema obeh institucij in poda svoje soglasje, da predsednik Evropskega parlamenta nemudoma skličepravni odbor. Pismo o sklicu pravnega odbora se pošlje najpozneje prvi delovni dan v tednu po koncu parlamentarnega delnega zasedanja, na katerem je bilo izvedeno zadevno plenarno glasovanje, pravno obdobje pa se začne dan po tem. 21-dnevni rok se izračuna v skladu z Uredbo Sveta (EGS, Euratom) št. 1182/71 ⁽¹⁾.
14. Če se Svet ne strinja z vsemi spremembami, ki jih je sprejel Evropski parlament, svoje stališče potrdi v pismu, ki se pošlje pred predvidenim prvim sestankom v pravnem obdobju. V takem primeru pravni odbor ukrepa v skladu s pogoji iz naslednjih točk.
15. Spravnemu odboru skupaj predsedujeta predstavnik Evropskega parlamenta in Sveta. Sestanke pravnega odbora vodi sopredsednik iz institucije, ki je gostiteljica sestanka. Vsaka institucija v skladu s svojim poslovnikom imenuje svoje udeležence za vsak sestanek in določi svoj mandat za pogajanja. Evropski parlament in Svet sta v pravnem odboru zastopana na ustreznih ravni, tako da se vsaki delegaciji omogoči, da svojo institucijo politično zaveže, in da se lahko doseže dejanski napredek do sklenitve dokončnega dogovora.
16. Komisija v skladu z drugim pododstavkom člena 314(5) PDEU sodeluje pri postopku pravnega odbora ter daje vse potrebne pobude za zблиžanje stališč Evropskega parlamenta in Sveta.
17. Ves čas pravnega postopka potekajo tristranski pogovori na različnih ravneh zastopanja, da bi se razrešila odprta vprašanja in pripravila podlaga za dogovor, ki naj bi ga dosegel pravni odbor.
18. Sestanki pravnega odbora in tristranski pogovori potekajo izmenično v prostorih Evropskega parlamenta in Sveta, da se zmogljivosti uporabijo enakomerno, vključno z zmogljivostmi za tolmačenje.
19. Datum sestankov pravnega odbora in tristranskih pogovorov se med institucijami dogovorijo vnaprej.
20. Pravni odbor ima na voljo skupen sklop dokumentov (vhodni dokumenti), ki primerjajo razne faze proračunskega postopka ⁽²⁾. Ti dokumenti vključujejo zneske po posameznih vrsticah, skupne zneske po razdelkih večletnega finančnega okvira ter konsolidiran dokument z zneski in opombami za vse proračunske vrstice, za katere velja, da so tehnično gledano „sporne“. V posebnem dokumentu se navedejo vse proračunske vrstice, za katere velja, da so tehnično gledano nesporne, ne da bi to posegalo v končno odločitev pravnega odbora ⁽³⁾. Ti dokumenti se razvrstijo po proračunski nomenklaturi.

Vhodnim dokumentom za pravni odbor se priložijo tudi drugi dokumenti, vključno s pismom Komisije o izvedljivosti glede stališča Sveta in sprememb Evropskega parlamenta ter vsemi pismi drugih institucij glede stališča Sveta ali sprememb Evropskega parlamenta.

21. Da bi bil do konca pravnega obdobja dosežen dogovor, se na tristranskih pogovorih:
 - določi obseg pogajanj v zvezi s proračunskimi vprašanji, ki jih je treba obravnavati,
 - potrdi seznam proračunskih vrstic, za katere velja, da so tehnično gledano nesporne, čeprav so še vedno odvisne od dokončnega dogovora o celotnem proračunu za zadevno proračunsko leto,
 - razpravlja o določenih vprašanjih iz prve alineje, da bi se dosegli morebitni dogovori, ki naj jih potrdi pravni odbor,
 - obravnava tematska vprašanja, vključno po razdelkih večletnega finančnega okvira.

Na vsakih tristranskih pogovorih ali takoj po njih se skupaj pripravijo začasne sklepne ugotovitve, istočasno pa se dogovori o dnevnem redu naslednjega sestanka. Te sklepne ugotovitve evidentira institucija, ki je gostiteljica tristranskih pogovorov, in se šteje, da so po 24 urah začasno potrjene, ne da bi to posegalo v končno odločitev pravnega odbora.

22. Pravni odbor ima na svojih sestankih na voljo sklepne ugotovitve s tristranskih pogovorov in dokument, glede katerega je možna potrditev, skupaj s proračunskimi vrsticami, v zvezi s katerimi je bil na tristranskih pogovorih dosežen začasni dogovor.

⁽¹⁾ Uredba (EGS, Euratom) št. 1182/71 Sveta z dne 3. junija 1971 o določitvi pravil glede rokov, datumov in iztekov rokov (UL L 124, 8.6.1971, str. 1).

⁽²⁾ Različne faze vključujejo: proračun za tekoče proračunsko leto (vključno s sprejetimi spremembami proračuna), prvotni predlog proračuna; stališče Sveta o predlogu proračuna; spremembe Evropskega parlamenta k stališču Sveta in pisne predloge sprememb, ki jih predloži Komisija (če jih še niso v celoti odobrile vse institucije).

⁽³⁾ Proračunska vrstica velja tehnično gledano za nesporne, če o njej ni nesoglasij med Evropskim parlamentom in Svetom ter v zvezi z njo ni bil predložen noben pisni predlog spremembe predloga proračuna.

23. Sekretariata Evropskega parlamenta in Sveta ob pomoči Komisije pripravita skupno besedilo, predvideno v členu 314(5) PDEU. To besedilo vsebuje pismo o prenosu, ki ga vodi obeh delegacij naslovita na predsednika Evropskega parlamenta in Sveta, z datumom dogovora, doseženega v spravnem odboru, ter priloge, ki vključujejo:

- zneske po posameznih vrsticah za vse proračunske postavke in skupne zneske po razdelkih večletnega finančnega okvira,
- konsolidiran dokument z zneski in končnim besedilom za vse vrstice, ki so bile spremenjene v spravnem postopku,
- seznam vrstic, ki glede na predlog proračuna ali stališče Sveta v zvezi z njim niso bile spremenjene.

Spravni odbor lahko potrdi tudi sklepne ugotovitve in morebitne skupne izjave v zvezi s proračunom.

24. Skupno besedilo se (s strani služb Evropskega parlamenta) prevede v uradne jezike institucij Unije ter se predloži v potrditev Evropskemu parlamentu in Svetu v štirinajstih dneh od datuma, ko je bil dosežen dogovor glede skupnega besedila v skladu s točko 23.

Proračun se po sprejetju skupnega besedila dokončno pravno-jezikovno pregleda z združitvijo prilog k skupnemu besedilu s proračunskimi vrsticami, ki v spravnem postopku niso bile spremenjene.

25. Institucija, ki je gostiteljica sestanka (tristranskih pogovorov ali spravnega odbora), zagotovi zmogljivosti za tolmačenje, in sicer s popolno jezikovno ureditvijo za sestanke spravnega odbora in priložnostno jezikovno ureditvijo za tristranske pogovore.

Institucija, ki je gostiteljica sestanka, poskrbi za kopiranje in razpošiljanje gradiv za sestanek.

Službe treh institucij sodelujejo pri zapisovanju rezultatov pogajanj, da bi dokončno oblikovale skupno besedilo.

Del F. Spremembe proračuna

Splošna načela

26. Ker se spremembe proračuna pogosto nanašajo na specifična in včasih nujna vprašanja, se institucije strinjajo glede naslednjih načel, da zagotovijo ustrezno medinstitucionalno sodelovanje za nemoteno in hitro odločanje o spremembah proračuna ter se obenem čim bolj izognejo sklicu spravnega sestanka zaradi sprememb proračuna.

27. Institucije si čim bolj prizadevajo omejiti število sprememb proračuna.

Časovni raspored

28. Komisija Evropski parlament in Svet vnaprej obvesti o možnih datumih sprejetja predlogov sprememb proračuna, ne da bi to vplivalo na končni datum njihovega sprejetja.

29. Evropski parlament in Svet si vsak v skladu s svojim poslovnikom prizadevata preučiti predlog spremembe proračuna, ki ga poda Komisija, čim prej po tem, ko ga Komisija sprejme.

30. Evropski parlament in Svet za pospešitev postopka zagotovita čim večjo usklajenost svojih časovnih razporedov dela, da se omogoči dosledna in usklajena izvedba postopkov. Zato si prizadevata čim prej določiti začasni časovni raspored za razne stopnje postopka, ki vodijo do končnega sprejetja spremembe proračuna.

Evropski parlament in Svet upoštevata sorazmerno nujnost spremembe proračuna in potrebo po njeni pravočasni potrditvi, da začne učinkovati v zadevnem proračunskem letu.

Sodelovanje med obravnavami

31. Institucije sodelujejo v dobri veri med celotnim postopkom, da čim bolj prispevajo k sprejetju sprememb proračuna že na zgodnji stopnji postopka.

Evropski parlament ali Svet lahko po potrebi v primeru morebitnih razhajanj, in sicer vsak pred sprejetjem svojega končnega stališča o spremembi proračuna, Komisija pa kadar koli, predlaga, da se skličejo posebni tristranski pogovori za razpravljanje o razhajanjih in za poskus doseči kompromis.

32. Vse predloge sprememb proračuna, ki jih poda Komisija in še niso dokončno potrjeni, se sistematično vključi na dnevni red tristranskih pogovorov, načrtovanih v okviru letnega proračunskega postopka. Komisija predstavi predloge sprememb proračuna, Evropski parlament in Svet pa, kolikor je mogoče, sporočita svoji stališči pred tristranskimi pogovori.

33. Če je na tristranskih pogovorih dosežen kompromis, se Evropski parlament in Svet zavežeta, da bosta v skladu s PDEU in svojima poslovnikoma med obravnavo spremembe proračuna upoštevala rezultate tristranskih pogovorov.

Sodelovanje po obravnavah

34. Če Evropski parlament potrdi stališče Sveta brez sprememb, je sprememba proračuna sprejeta v skladu s PDEU.
35. Če Evropski parlament z večino svojih članov sprejme spremembo, se uporablja člen 314(4)(c) PDEU. Vendar se pred sestankom spravnega odbora skličejo tristranski pogovori:
- če je na tristranskih pogovorih dosežen dogovor in se Evropski parlament in Svet strinjata z rezultati tristranskih pogovorov, se spraven postopek konča z izmenjavo pisem brez sestanka spravnega odbora.
 - če na tristranskih pogovorih dogovor ni dosežen, se spraven odbor sestane in organizira svoje delo glede na razmere, da postopek odločanja čim bolj približa zaključku pred iztekom 21-dnevnega roka iz člena 314(5) PDEU. Spraven odbor lahko spraven postopek konča z izmenjavo pisem.

Del G. Neporavnane obveznosti (*Reste à liquider – RAL*)

36. Glede na potrebo po zagotovitvi skladnega razvoja skupnih odobritev plačil glede na razvoj odobritev za prevzem obveznosti, da se prepreči kakršen koli neobičajen prenos RAL iz enega leta v drugo, Evropski parlament, Svet in Komisija soglašajo s podrobnim spremljanjem stopnje RAL, da se ublaži tveganje, ko bi bilo izvajanje programov Unije ovirano, ker bi ob koncu večletnega finančnega okvira zmanjkalo odobritev plačil.

Da se zagotovi obvladljiva raven in profil plačil v vseh razdelkih, se v vseh razdelkih dosledno uporabljajo pravila o prenehanju obveznosti, zlasti pravila za samodejno prenehanje obveznosti.

Med proračunskim postopkom se institucije redno sestajajo ter skupaj ocenjujejo stanje in možnosti za izvrševanje proračuna v tekočem letu in prihodnjih letih. Ti sestanki potekajo v obliki medinstitucionalnih sestankov na ustrezni ravni, pred njihovo organizacijo pa Komisija predloži podrobne informacije o stanju, razvrščene glede na sklad in državo članico, v zvezi z izvajanjem plačil, prejetimi zahtevki za povračila in spremenjenimi napovedmi. Da se zagotovi, da lahko Unija v skladu s členom 323 PDEU izpolni vse svoje finančne obveznosti na podlagi obstoječih in prihodnjih obveznostih v obdobju 2014–2020, Evropski parlament in Svet analizirata in preučita ocene Komisije glede potrebne stopnje odobritev plačil.
